

Въ Свищовъ (първия освободен градъ) се избра градски съветъ, който веднага се залови за работа. Назначи се окръженъ началникъ, а следъ това и губернаторъ. Съ напредването на освободителните войски къмъ Търново се разширяваше и новата администрация и по селата. Въ мѣстното управление бѣше възприетъ принципа на самоуправление и на избираемостъ. На по-високите стъпала на администрацията се назначаваха воени, но избрани по своята опитност въ гражданските дѣла. Постепенно, обаче, тѣ се замѣняваха съ българи. Докато окръженъ началникъ е билъ русинъ, секретарътъ му е трѣбвало да бѫде непременно българинъ. Тамъ гдѣ губернаторътъ бѣше русинъ, гледаха поне вице-губернаторътъ да бѫде българинъ, пробранъ измежду най-видните дейци.

При изучването на турските закони князъ Черкаски се убеди, че отъ тѣхъ има нѣкои, които сѫ просто копирани отъ европейските, но ако не сѫ дали добри резултати въ турското управление, причината не е била лошотата на законите, а лошото изпълнение. Такива закони той оставилъ въ сила, едно, защото сами по себе си бѣха добри, а друго, защото се предполагаше, че мѣстното население е по-добре привикнало на тѣхъ, отколкото ще бѫде на новите. Той въведе ново законоположение само тамъ, гдѣ се виждаше, че сѫществуватъ несправедливости и религиозенъ мюсюлмански фанатизъмъ. Изборното начало не се ограничи само въ общините — градски и селски, но отиде и по-горе въ окръзите и губерните. Въ новото законодателство той въвежда и принципа за представителство на меньшинствата. Даже въ съдебната организация той прокара изборния принципъ. За избиратели се приемаха всички може навършили 25-годишна възрастъ и притежаващи нѣкакъвъ недвижимъ имотъ.

Но гражданското управление можеше да действува правидливо само тогавъ, когато бѣ обезпечено отъ една добре уредена полиция и здраво дисциплинирана войска. Затова още при влизането на освободителните войски въ нѣкое населено място, образуващо се полицейски отрядъ отъ доброволци българи, които бѣха натоварени да пазятъ реда и тишината. Въ по-главните градове началниците на полицията се избраха измежду офицерското тѣло, споредъ тѣхната опитност въ гражданските дѣла и моралните имъ качества. Догдесто траеше войната, чужди народности, особено турци не се приемаха въ тия две тѣла, тѣй като имаше подозрение, че тѣ съчувствуваха на стария режимъ, а пъкъ бѣ съвсемъ неестествено да се поставятъ на чело на полицейската стража ония, които бѣха се прочули въ бившия режимъ съ своята же-